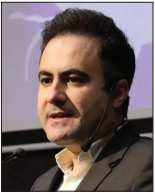




چهارشنبه ۱۱ شهریور ۱۴۰۵  
۲۰ ربیع الاول ۱۴۴۸  
۲ سپتامبر ۲۰۲۶  
۴ صفحه  
شماره ۱۱۱

### بانک‌ها «معمار تأمین مالی» در بانکداری اسلامی



محمد رضایی  
پژوهشگر بانکی

بانکداری اسلامی صرفاً به شیوه پرداخت تسهیلات یا رعایت مجموعه‌ای از ضوابط شرعی در عملیات بانکی محدود نمی‌شود؛ یکی از مهم‌ترین الزامات آن، نحوه هدایت منابع محدود مالی به سمت فعالیت‌های مولد و ارزش‌آفرین است. در چنین نگاهی، بانک تنها تأمین‌کننده منابع نیست، بلکه باید به «معمار تأمین مالی» تبدیل شود؛ یعنی منابع را به‌گونه‌ای مدیریت و هدایت کند که در خدمت تولید، اشتغال، رشد اقتصادی و اهداف توسعه‌ای کشور قرار گیرد.

منابع بانکی محدود است و به همین دلیل، افزایش صرف حجم تسهیلات نمی‌تواند معیار مناسبی برای ارزیابی عملکرد بانک‌ها باشد. آنچه اهمیت دارد، کیفیت تخصیص منابع و مسیری است که این منابع در اقتصاد طی می‌کنند. بانکداری اسلامی از این منظر، بانک را به نهادی برای هدایت مالی و معماری تأمین مالی تبدیل می‌کند؛ نهادی که باید منابع را به سمت پروژه‌ها و بنگاه‌های مولد، فعالیت‌های اشتغال‌زا و بخش‌هایی هدایت کند که ضمن ایجاد ارزش افزوده، از بازدهی اقتصادی مناسبی برخوردارند.

این نگاه، موضوع نظارت بانکی را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. اگر قرار است بانک‌ها علاوه بر رعایت شاخص‌های حرفه‌ای، نقش فعالی در تأمین مالی تولید و اجرای سیاست‌های اقتصادی داشته باشند، نظام نظارتی نیز باید متناسب با این مأموریت طراحی شود. در واقع، سلامت نظام بانکی و تحقق مأموریت‌های توسعه‌ای دو هدف جدا از یکدیگر نیستند، اما رسیدن به هر دو، نیازمند ایجاد توازن میان آنهاست.

در حال حاضر، به‌ویژه برای بانک‌های دولتی و تخصصی، عملاً دو دسته هدف تعریف شده است؛ نخست، اهداف حرفه‌ای و بانکی و دوم، اهداف و مأموریت‌هایی که دولت بر عهده آنها گذاشته است.

از منظر حرفه‌ای، بانک باید الزامات و استانداردهای بانکداری را رعایت کند، مقررات ناظر بر عملیات بانکی را مورد توجه قرار دهد و در شاخص‌هایی مانند توازن منابع و مصارف، کفایت سرمایه و سایر نسبت‌های نظارتی در وضعیت مطلوبی قرار داشته باشد.



ادامه خبر را در لینک بخوانید

# رونمایی از دستیار هوش مصنوعی دانا



صفحه ۲

### برگزاری ۴ پنل تخصصی در روز دوم الکامپ

در دومین روز از بیست و پنجمین نمایشگاه الکامپ، استیج «تازه‌های اقتصاد» میزبان چهار پنل تخصصی با محوریت تحولات نوین صنعت مالی و فناوری بود. در این پنل‌ها، صاحب‌نظران و فعالان حوزه‌های بانکداری و فناوری، تازه‌ترین روندهای اقتصاد دیجیتال را بررسی کردند.

بانکداری نوین، توسعه نئوبانک‌ها و نقش روزافزون هوش مصنوعی در آینده خدمات مالی، از مهم‌ترین موضوعات مطرح‌شده در این نشست‌ها بود؛ مباحثی که نشان داد پیوند فناوری‌های نوین با صنعت بانکداری، به یکی از مهم‌ترین مسیرهای تحول اقتصاد دیجیتال کشور تبدیل شده است. این نشست‌ها فرصتی برای بررسی چالش‌ها، فرصت‌ها و چشم‌انداز آینده نظام بانکی در عصر هوش مصنوعی و تحول دیجیتال فراهم کرد.

صفحه ۳

### تکذیب ادعای توقف یکساله صدور مجوز صرافی‌ها

اخیراً در مطلبی در فضای مجازی، ادعاهایی مبنی بر توقف یکساله صدور مجوز صرافی و وجود شائبه رانت در این فرآیند مطرح شده است. بر این اساس به اطلاع می‌رساند این مطالب کاملاً بی‌اساس و کذب است و به‌گونه‌ای غیرمستقیم، بانک مرکزی را به عنوان مرجع قانونی صدور مجوز، مورد اتهام قرار می‌دهد.

در این خصوص لازم به توضیح است بر اساس «قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار» و نیز «قانون اصلاح مواد ۱ و ۷ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی»، صدور هرگونه مجوز کسب و کار صرفاً از طریق درگاه ملی مجوزهای کشور انجام می‌شود و فرآیند صدور مجوز برای شرکت‌های صرافی نیز از این قاعده مستثنی نیست.

در چارچوب این درگاه، هر متقاضی واجد شرایط از هر نقطه کشور می‌تواند درخواست خود را همراه با مدارک مورد نیاز ثبت کند. پس از ارجاع به درگاه تخصصی بانک مرکزی، فرایند بررسی آغاز می‌شود.

# رونمایی از دستیار هوش مصنوعی دانا در استیج تازه‌های اقتصاد

بر نیازهای سازمانی توسعه داده‌ایم که یکی از آنها برای تولید پیش‌نویس صورت‌جلسات و دیگری با عنوان دانا به‌عنوان دستیار هوشمند سازمانی طراحی شده است.

وی با اشاره به یکی از مهم‌ترین تفاوت‌های دانا با برخی دستیارهای هوشمند خارجی، اظهار کرد: یکی از چالش‌های این دستیارها آن است که داده‌ها و پرسش‌های کاربران برای پردازش به خارج از سازمان منتقل می‌شود، در حالی که در دانا پردازش اطلاعات در داخل سازمان انجام می‌شود و داده‌های سازمان از محیط آن خارج نمی‌شود. این ویژگی برای سازمان‌هایی که با حجم بالایی از اطلاعات محرمانه، اسناد داخلی، داده‌های مالی و مقررات تخصصی سروکار دارند، اهمیت ویژه‌ای دارد. به همین دلیل، استقرار داخلی یا On-Premise یکی از محورهای اصلی طراحی این محصول عنوان شده است.

به‌صورت داخلی روی سرورهای سازمان است؛ موضوعی که می‌تواند نگرانی مجموعه‌ها درباره انتقال اطلاعات و داده‌های حساس به خارج از زیرساخت سازمانی را کاهش دهد.

در شرایطی که استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی در حال گسترش است، یکی از دغدغه‌های اصلی سازمان‌های بزرگ، نحوه پردازش و نگهداری داده‌هاست. بسیاری از دستیارهای هوشمند خارجی برای پردازش درخواست کاربران به زیرساخت‌هایی خارج از سازمان متصل می‌شوند؛ اما طراحان دانا تلاش کرده‌اند مدلی متفاوت را ارائه کنند که در آن پردازش اطلاعات در داخل مجموعه انجام شود. محمود کریمی، مدیرعامل شرکت مشاوره مدیریت و فناوری فرانگر، در رویداد الکام‌بانک، با اشاره به محصولات توسعه‌یافته این شرکت در حوزه هوش مصنوعی گفت: طی یک سال تا یک سال و نیم گذشته، دو محصول با تمرکز



طراحی شده و تلاش دارد مجموعه‌ای از قابلیت‌های هوش مصنوعی را بدون وابستگی به سرویس‌های خارجی، در اختیار مجموعه‌های بزرگ، بانکی و مالی قرار دهد. دانا به‌عنوان یک دستیار هوشمند سازمانی در رویداد الکام‌بانک و در استیج تازه‌های اقتصاد معرفی و رونمایی شد. مهم‌ترین ویژگی این محصول، امکان استقرار آن

رویداد الکام‌بانک، بار دیگر موضوع نقش هوش مصنوعی بومی در تحول سازمان‌ها و به‌ویژه ضرورت حفظ حاکمیت داده‌ها را در کانون توجه قرار داد. «دانا» به‌عنوان یک دستیار هوشمند سازمانی در رویداد الکام‌بانک و در استیج تازه‌های اقتصاد معرفی و رونمایی شد. محصولی که با هدف ارائه یک بازوی هوشمند داخلی برای سازمان‌ها

## ۴ شرط اصلی برای تحقق اهداف بانکداری اسلامی

و در عمل تفاوت چندانی با شیوه‌های متعارف تأمین مالی نخواهند داشت.

وی در ادامه درباره ظرفیت بانکداری اسلامی برای مقابله با محدودیت‌های ناشی از تحریم اظهار کرد: تحریم‌ها طی سال‌های گذشته محدودیت‌های جدی برای ارتباط بانکی ایران ایجاد کرده‌اند و حتی با افزایش فشارهای تحریمی ایران موفق شده است تا از این موانع به خوبی عبور و در عرصه‌های مختلف توفیقات شگفتانه‌ای هم داشته است؛ لذا بلوف جدید ترامپ بیشتر از ایران، متوجه کشورهای مقصد در تجارت با ایران است و این‌بار آن کشورها را مورد تهدید و تحریم قرار داده است که باز مثل گذشته مضحکه خواهد شد. کاظمی افزود: با این حال، ایران می‌تواند از ظرفیت کشورهای منطقه، چین، روسیه و کشورهای مسلمان برای توسعه روابط مالی و بانکی استفاده کند.

هزار صنف کالا و خدمات و نیازهای جامعه و همچنین تمهیدات و بستر کافی برای اصالت بخشیدن به خرید و فروش و مشارکت و اجازه فعالیت اقتصادی متقاضیان تسهیلات را داشته تا به‌صورت دقیق کارشناسی کنند. برای مثال، در حوزه‌های تولید، کشاورزی، ساختمان و خدمات باید مشخص شود منابع بانکی دقیقاً در چه فعالیتی به کار گرفته می‌شود. این فرآیند در عمل به شکل مطلوب انجام نشده و همین مسئله یکی از مشکلات اساسی نظام بانکی کشور است.

این کارشناس اقتصاد اسلامی با بیان اینکه قانون موجود در برخی بخش‌ها قابلیت اجرای مطلوب را ندارد، گفت: اگر قرار باشد بانکداری اسلامی به اهداف خود برسد، باید ارتباط میان منابع بانکی و فعالیت واقعی اقتصادی تقویت شود. در غیر این صورت، قراردادهای بانکی صرفاً روی کاغذ اسلامی خواهند بود

ناصر کاظمی، کارشناس اقتصاد اسلامی با اشاره به فاصله نظام بانکی کشور با اهداف بانکداری اسلامی اظهار کرد: شرایط فعلی نظام بانکی با وضعیت ایده‌آل مورد نظر احکام اسلامی فاصله دارد و باید بررسی شود که مردم، تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی تا چه اندازه از عملکرد بانک‌ها و امکان دریافت تسهیلات رضایت دارند.

وی افزود: یکی از اهداف اصلی در زمان تدوین قانون بانکداری بدون ربا این بود که نظام بانکی از الگوی سنتی دریافت و پرداخت بهره فاصله گرفته و منابع بانکی را به سمت فعالیت‌های واقعی اقتصادی و بازار کالا و خدمات هدایت کند، اما این هدف در عمل به‌طور کامل محقق نشده است.

کاظمی ادامه داد: اجرای واقعی عقود اسلامی نیازمند آن است که بانک‌ها ظرفیت‌های کارشناسی برای ده‌ها

## رونمایی از دیما پی



به گفته سپانلو، پشتوانه این شبکه ۱۷ هزار پایانه فروش، چند هزار فروشگاه طرف قرارداد است و در کنار آن، پلتفرم‌هایی مانند دیجی‌کالا و اسنپ نیز به دلیل برخورداری از هزاران فروشگاه و امکان خرید متنوع، ظرفیت قابل توجهی برای استفاده از این تسهیلات دارند.

وی در تشریح مزیت اقتصادی این طرح گفت: یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های مدل طراحی شده، کاهش هزینه دریافت تسهیلات برای مشتری است. زمانی که بانک از طریق شبکه فروشگاه‌های برای پذیرندگان مشتری ایجاد می‌کند و از فروشگاه‌های طرف قرارداد کارمزد دریافت می‌شود، امکان کاهش هزینه‌ای که در نهایت به مشتری تحمیل می‌شود، فراهم خواهد شد.

هادی سپانلو، عضو هیات‌مدیره بانک ملت در حاشیه آیین رونمایی از «دیما پی» در نمایشگاه الکامپ؛ از طراحی مدلی خبر داد که با تکیه بر شبکه گسترده پایانه‌های فروشگاه‌های، امکان دریافت تسهیلات با نرخ پایین‌تر و خرید از طیف متنوعی از فروشگاه‌ها را برای مشتریان فراهم می‌کند.

سپانلو با اشاره به موضوع رتبه‌اعتباری و نقش آن در پرداخت تسهیلات اظهار کرد: در مدل‌های اعتباردهی، رتبه‌اعتباری متقاضی و ضامن از اهمیت بالایی برخوردار است و اگر میان رتبه‌های مختلف اعتباری تفاوتی در فرآیند اعتباردهی وجود نداشته باشد، اساساً فلسفه رتبه‌بندی اعتباری زیر سؤال می‌رود. بنابراین، در نظر گرفتن رتبه‌اعتباری در فرآیند پرداخت تسهیلات خرد، یکی از الزامات این مدل است.

وی افزود: در بخش تسهیلات خرد، شبکه‌ای متشکل از حدود ۱۷ هزار پایانه فروشگاه‌های در نظر گرفته شده که در فروشگاه‌های زنجیره‌ای و مراکز عرضه اقلام مختلف مستقر هستند. این شبکه، بخش قابل توجهی از نیازهای روزمره مشتریان را پوشش می‌دهد و امکان خرید از گروه‌های متنوعی از فروشگاه‌ها را فراهم می‌کند.

عضو هیات‌مدیره بانک ملت با اشاره به گستردگی این شبکه ادامه داد: مزیت اصلی این مدل نسبت به برخی روش‌های مشابه، گستردگی محل مصرف تسهیلات است. در این شبکه، خرید از فروشگاه‌های عرضه‌کننده لوازم خانگی، کالاهای سوپرمارکتی، دارو، لوازم بهداشتی و سایر اقلام امکان‌پذیر است و مشتری محدود به یک یا دو فروشگاه خاص نیست.

سپانلو تصریح کرد: در برخی روش‌های تأمین مالی، هزینه تسهیلات برای مشتری ممکن است به ۳۰ یا حتی ۴۰ درصد برسد، اما در این مدل تلاش شده تسهیلات با نرخ‌های بسیار پایین‌تر و حتی زیر ۲۰ درصد در اختیار مشتری قرار گیرد. در واقع، بخشی از هزینه تأمین مالی از محل کارمزدی تأمین می‌شود که فروشگاه‌های طرف قرارداد به دلیل ایجاد مشتری و افزایش فروش پرداخت می‌کنند.

عضو هیات‌مدیره بانک ملت در بخش دیگری از سخنان خود با تأکید بر ضرورت توسعه کاربردهای واقعی هوش مصنوعی در صنعت بانکی گفت: استفاده از هوش مصنوعی نباید صرفاً به یک شعار یا برچسب تبلیغاتی تبدیل شود. هوش مصنوعی واقعی، نیازمند برخورداری از مولفه‌های مشخصی از جمله مدل‌های زبانی و توانایی درک، پردازش و تحلیل درخواست کاربر است.

وی با اشاره به تجربه بانک ملت در این حوزه افزود: در بانک ملت، توجه ویژه‌ای به هوش مصنوعی شده و دستیار هوشمند بانک به‌گونه‌ای توسعه یافته که می‌تواند درخواست‌های مشتری را در قالب گفت‌وگو درک و اجرا کند.

سپانلو ادامه داد: این دستیار هوشمند در حال حاضر قابلیت انجام برخی خدمات بانکی مانند انتقال وجه، پرداخت قبض و پرداخت اقساط را از طریق دریافت دستورات صوتی و متنی دارد. برای مثال، مشتری می‌تواند درخواست انتقال مبلغ مشخصی را به زبان طبیعی مطرح کند و سامانه، منظور او را درک و فرآیند مربوط را انجام دهد.

# برگزاری ۴ پنل تخصصی در روز سوم الکامپ

## ملاحظات فنی برای استفاده ایمن از هوش مصنوعی

پایش یا کنترل یک سامانه حیاتی را بر عهده داشته باشد و تصمیم اشتباه آن به یک اقدام غیرقابل بازگشت منجر شود، حضور و مداخله انسان ضروری است؛ بنابراین در این حوزه‌ها باید سطح اختیار عامل‌های هوشمند متناسب با ریسک فعالیت آنها تعیین شود. وی یکی دیگر از الزامات استفاده از عامل‌های هوشمند را حکمرانی هوش مصنوعی (AI Governance) دانست و اظهار کرد: حکمرانی هوش مصنوعی باید محدوده فعالیت و اختیارات عامل‌ها را مشخص کند. تصمیم‌های این عامل‌ها نیز باید تا حد امکان شفاف و قابل ردیابی باشد تا مشخص شود یک تصمیم بر چه مبنایی اتخاذ شده است.

شهرداری همچنین بر اهمیت مدیریت دسترسی‌ها در عامل‌های هوشمند تأکید کرد و گفت: در حوزه امنیت، اصل قدیمی «کمترین سطح دسترسی» اهمیت زیادی دارد.

افزود: هنوز درباره اینکه هوش مصنوعی به سطح توانمندی و استقلال فکری انسان رسیده است یا خیر، اختلاف نظر وجود دارد و در برخی حوزه‌ها همچنان فاصله قابل توجهی با این سطح از توانمندی وجود دارد. شهرداری ادامه داد: حوزه امنیت از جمله بخش‌هایی است که تصمیم‌ها و اقدامات در آن می‌تواند تأثیرات بسیار گسترده‌ای داشته باشد. برای مثال، در برخی فعالیت‌های روزمره می‌توان وظایف را به عامل‌های هوشمند سپرد؛ چرا که خطای آنها معمولاً قابل اصلاح و بازگشت است.

اما در سامانه‌های حساس و زیرساخت‌های حیاتی، شرایط متفاوت است و تصمیم اشتباه می‌تواند پیامدهای فاجعه‌باری داشته باشد.

عضو هیأت علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر با اشاره به نمونه‌هایی مانند کنترل سامانه‌های حساس صنعتی و نیروگاه‌ها گفت: اگر عامل هوش مصنوعی وظیفه

پنل تخصصی «هوش مصنوعی و امنیت سایبری» در استیج «تازه‌های اقتصاد» در بیست‌ونهمین نمایشگاه بین‌المللی الکترونیک، کامپیوتر و تجارت الکترونیک (الکامپ) برگزار شد. در این نشست، کارشناسان ارشد حوزه هوش مصنوعی درباره آینده این فناوری و لزوم توجه به امنیت سایبری در استفاده از هوش مصنوعی به تبادل نظر پرداختند.

حمیدرضا شهرباری، عضو هیأت علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر در این نشست با اشاره به تفاوت سطح ریسک در کاربردهای مختلف هوش مصنوعی گفت: میزان استفاده از عامل‌های هوشمند باید متناسب با سطح ریسک تصمیم‌هایی باشد که این عامل‌ها اتخاذ می‌کنند؛ چرا که برخی تصمیم‌ها قابل بازگشت هستند، اما در برخی حوزه‌ها یک تصمیم اشتباه می‌تواند خسارت‌های جدی و حتی جبران‌ناپذیری ایجاد کند. وی با اشاره به بحث هوش عمومی مصنوعی (AGI)

## دستاوردها و الزامات استفاده از هوش مصنوعی در نظام بانکی

که احتمال آسیب به مشتری کمتر است، می‌تواند با اختیارات بیشتری انجام شود، اما در تصمیم‌های حساس و پرریسک، از جمله برخی تصمیم‌های مرتبط با تسهیلات، نمی‌توان همه اختیار را به هوش مصنوعی سپرد.

وی تأکید کرد: در چنین مواردی، در کنار استفاده از ظرفیت هوش مصنوعی، باید نقش نیروی انسانی نیز حفظ شود تا تصمیم نهایی در موضوعات حساس با نظارت و مداخله انسانی انجام شود.

معاون اداره هوش مصنوعی و امنیت بانک مرکزی، در بخش دوم نشست با تأکید بر اهمیت کیفیت داده در توسعه کاربردهای هوش مصنوعی گفت: هوش مصنوعی بدون داده باکیفیت، کامل، استاندارد و قابل بهره‌برداری، بیشتر به یک نمایش جذاب شبیه خواهد بود و توسعه سامانه‌های هوشمند بدون فراهم کردن داده‌های مناسب، در نهایت به شکست منجر می‌شود.

هوش مصنوعی در صنعت بانکداری را جدی بگیریم. حیدری با اشاره به نقش بانک مرکزی در این مسیر اظهار کرد: بانک مرکزی قصد ندارد مانعی برای حرکت شبکه بانکی به سمت هوش مصنوعی ایجاد کند، بلکه تلاش می‌کند با رویکرد تسهیل‌گری، چارچوب‌هایی را برای توسعه این فناوری و در عین حال حفاظت از حقوق مشتریان فراهم کند.

وی یکی از مهم‌ترین ملاحظات قانون‌گذار را حفاظت از حقوق کاربران در تصمیم‌های مبتنی بر هوش مصنوعی دانست و گفت: مشتری باید بتواند نسبت به تصمیم‌هایی که بر اساس هوش مصنوعی درباره او گرفته می‌شود، اعتراض کند و فرآیند تصمیم‌گیری نیز باید تا حد امکان توضیح‌پذیر باشد.

معاون اداره هوش مصنوعی و امنیت بانک مرکزی درباره میزان اختیار هوش مصنوعی در تصمیم‌گیری‌های بانکی افزود: استفاده از خودکارسازی در حوزه‌های کم‌ریسک،

نشست «بانکداری در عصر هوش مصنوعی» امروز چهارشنبه ۱۱ شهریور در استیج «تازه‌های اقتصاد» در رویداد الکام بانک بیست‌ونهمین نمایشگاه بین‌المللی الکترونیک، کامپیوتر و تجارت الکترونیک (الکامپ) برگزار شد. در این نشست، مسئولان کارشناسان حوزه فناوری اطلاعات به مهم‌ترین محورهای تحول بانکداری در عصر هوش مصنوعی پرداختند.

نوشین حیدری، معاون اداره هوش مصنوعی و امنیت بانک مرکزی با تأکید بر اینکه توسعه هوش مصنوعی در بانکداری تنها وظیفه شرکت‌های فناوری نیست، گفت: پیاده‌سازی موثر این فناوری نیازمند همکاری بانک‌ها، شرکت‌های توسعه‌دهنده و سیاست‌گذاران است.

وی افزود: سرعت توسعه هوش مصنوعی در جهان بسیار بالاست و در حالی که کشورها به سرعت به سمت مدل‌های جدید حرکت می‌کنند، ما نیز باید برای جلوگیری از عقب‌ماندگی، توسعه و استفاده از

### نئوبانک‌ها در مسیر استقلال و تخصصی‌شدن

مسعود وکیلی‌نیا، مدیرعامل هلدینگ فناوری و نوآوری بانک تجارت در نشست «بازاندیشی در مدل نئوبانک در ایران» رویداد الکام بانک با اشاره به روند توسعه خدمات نئوبانکی گفت: امروز شاهد ارائه سرویس‌های متنوعی در نئوبانک‌ها هستیم که ترکیبی از خدمات بانکی و خدمات مرتبط با فضای کسب‌وکار است و این موضوع نشان می‌دهد بازار در حال حرکت به سمت مدل‌های جدید ارائه خدمات مالی است.

وی افزود: یکی از موضوعات مهم در مسیر توسعه نئوبانک‌ها، بحث استقلال آنهاست. در چارچوب فعلی، برای هر بانک دارای مجوز، یک پلتفرم دیجیتال به رسمیت شناخته می‌شود که بانک متولی آن را معرفی می‌کند؛ در حالی که در برخی کشورها، نئوبانک‌هایی شکل گرفته‌اند که الزاماً وابسته به یک بانک سنتی نیستند و تجربه‌های موفقی نیز در این زمینه وجود دارد.

وکیلی‌نیا ادامه داد: در اکوسیستم فعلی کسب‌وکار کشور اتفاقات خوبی در حوزه نئوبانک‌ها رخ داده است و حتی نئوبانک‌هایی داریم که از نظر تنوع خدمات، گستره فعالیت و تعداد کاربران، ابعاد قابل توجهی پیدا کرده‌اند. با این حال، توسعه مدل‌های مستقل نئوبانکی می‌تواند فضای جدیدی برای شکل‌گیری کسب‌وکارها و ارائه خدمات نوآورانه ایجاد کند.

مدیرعامل هلدینگ فناوری و نوآوری بانک تجارت با اشاره به موضوع تفکیک حساب‌ها نیز گفت: این موضوع از جمله مواردی است که نیازمند طراحی سازکارهای مناسب میان بازیگران صنعت و رگولاتور است تا ضمن حفظ الزامات نظارتی، امکان توسعه مدل‌های جدید کسب‌وکار نیز فراهم شود.

وی در ادامه بر ضرورت بازاندیشی در زیرساخت‌های بانکداری تأکید کرد و گفت: اگر قرار باشد نئوبانک‌ها واقعاً به‌عنوان ارائه‌دهندگان خدمات مستقل بانکی و مالی فعالیت کنند، باید بررسی شود که آیا ساختار فعلی کربن‌کینگ پاسخگوی این مدل است یا نیاز به بازطراحی زیرساخت‌ها وجود دارد.

وکیلی‌نیا خاطرنشان کرد: فلسفه شکل‌گیری نئوبانک‌ها این است که بتوانند با استقلال و چابکی بیشتر، خدمات جدید را سریع‌تر توسعه و عرضه کنند. بنابراین، فراهم کردن زیرساخت‌ها و چارچوب‌های مناسب برای تحقق این هدف، می‌تواند به توسعه بیشتر اکوسیستم نئوبانکی کشور کمک کند.

### تأمین مالی بدون خلق نقدینگی؛ مسیر جدید بانک‌ها

کاوه صباپی، مشاور مدیرعامل بانک تجارت و مدیر امور سازمان و برنامه‌ریزی راهبردی در پنل «بانک در قلب اکوسیستم تأمین مالی غیرتورمی» رویداد الکام بانک نمایشگاه الکامپ ۲۰۲۶ با تشریح تفاوت میان تأمین مالی کلاسیک و مدرن، اظهار کرد: برای ارزیابی نقش بانک در اقتصاد باید دید این نهاد چگونه از تولید، تبادلات مالی و تأمین اعتبار حمایت می‌کند و چه نقشی در تخصیص منابع، افزایش بهره‌وری و در نهایت رشد اقتصادی دارد.

وی افزود: یکی از پرسش‌های اساسی این است که بانک منابع مالی را با چه کیفیتی و چگونه از یک نقطه به نقطه دیگر منتقل می‌کند. در مدل کلاسیک، بانک با جذب منابع آزاد و پرداخت تسهیلات، نقش واسطه‌گر وجوه را ایفا می‌کند؛ مدلی که در عین برخورداری از کارکردهای مشخص، در صورت عدم هدایت صحیح منابع می‌تواند به سمت فعالیت‌های غیرمولد حرکت کرده و در شرایطی که تسهیلات از منابع موجود فراتر رود، زمینه‌ساز فشارهای تورمی شود.

صباپی ادامه داد: در مدل سنتی، رابطه بانک عمدتاً با مشتری و حساب مشخص شکل می‌گیرد و اعتبارسنجی و امتیازدهی اعتباری در مرکز فرآیند قرار دارد، در حالی که جریان پول، داده و کالا لزوماً به یکدیگر متصل نیستند و پس از پرداخت تسهیلات نیز ممکن است مسیر مصرف منابع به‌طور دقیق مشخص نباشد.

مشاور مدیرعامل بانک تجارت تأمین مالی مدرن را متفاوت دانست و گفت: در این مدل، بانک از جایگاه صرفاً وام‌دهنده فاصله گرفته و به «معمار» زنجیره تجارت و تأمین مالی تبدیل می‌شود. بانک می‌تواند یک معامله یا تعهد را تضمین کرده و در قبال آن کارمزد دریافت کند، بدون اینکه الزاماً برای هر تأمین مالی اقدام به خلق نقدینگی جدید کند؛ بلکه بخشی از تعهدات و جریان‌های مالی موجود را مدیریت و تنظیم می‌کند. از این منظر، این مدل ظرفیت بیشتری برای حرکت به سمت تأمین مالی غیرتورمی دارد.

وی با تأکید بر اینکه در تأمین مالی مدرن، منابع به معامله، زنجیره تأمین و فعالیت اقتصادی مشخص متصل می‌شوند، تصریح کرد: تفاوت اصلی این دو مدل در این است که در تأمین مالی کلاسیک تمرکز بر «حساب و مشتری» است، اما در مدل مدرن، «زنجیره، معامله و اکوسیستم اقتصادی» در مرکز قرار دارد.

## نشست مالی گروه ۲۰ به بن بست خورد مقاومت پکن در برابر واشنگتن

متمرکز است. درخواست های مداوم آمریکا مبنی بر حذف یارانه های ساختاری و تعریف آن به عنوان «سیاست های غیربازاری»، در نگاه راهبردی پکن، تلاش آشکاری برای سلب مزیت رقابتی چین و تضعیف سلطه صنعتی این کشور در بازارهای نوظهور است. از این رو چین مدل توسعه خود را خط قرمز حاکمیتی می داند و حاضر نیست به بهانه ایجاد توازن در حساب جاری، سیاست صنعتی خود را که محرک اصلی رشد ملی و پیشرفت در حوزه های انرژی نو و فناوری است، به نفع رقبای غربی محدود کند.

خبرگزاری آسوشیتدپرس در گزارش تحلیلی خود از این نشست تاکید می کند که تلاش آمریکا برای منزوی کردن پکن تحت عنوان مهار «صادرات ارزان»، با واکنش منفی چین روبه رو شده است؛ زیرا پکن پذیرش چنین چارچوب هایی را به منزله تسلیم شدن در برابر سیاست های حمایت گرایانه و مداخله جویانه واشنگتن تلقی می کند.

این در حالی است که هسته اصلی قدرت اقتصادی چین بر تولید انبوه صنعتی، هدایت اعتبارات دولتی و صادرات فناوریانه

قواعد تجارت بین الملل برپایه دکترین «نخست آمریکا» و اراده چین برای صیانت از مدل اقتصادی و امنیتی خود در صحنه جهانی می دانند.

رویکرد تجاری سال های اخیر ایالات متحده به گونه ای شکل گرفته که نهادهای چندجانبه را به ابزاری برای تحمیل الگوهای بازگانی منطبق با اولویت های داخلی خود بدل سازد. همان طور که مقامات وزارت خزانه داری آمریکا اذعان داشته اند، واشنگتن تنها از متونی حمایت می کند که مستقیماً منافع این کشور را تامین کند.

پایان بی نتیجه نشست وزرای دارایی گروه ۲۰ در کارولینای شمالی و امتناع پکن از امضای بیانیه مشترک، بار دیگر گسل عمیق میان دو قدرت برتر اقتصادی جهان را آشکار ساخت. در این میان اصرار واشنگتن بر گنجاندن مفاهیمی، چون مهار مازاد تجاری، بازبینی در مدل های یارانه دولتی و نظارت های ساختاری صندوق بین المللی پول در اسناد بین المللی، با مقاومت مستقیم چین روبه رو شده است.

تحلیلگران این رخداد را نشان گر تضاد راهبردی میان تلاش آمریکا برای بازتنظیم

## طوفان نفت و اوراق؛ شوک تورمی جدید به اقتصاد جهانی

فیزیکی گلوگاه های کشتیرانی زنده نگه می دارد.

در آنسوی اقیانوس، تخلیه اوراق قرضه دولتی به ایالات متحده محدود نماند و موج آن به اروپا و آسیا سرایت کرد. به طوری که صعود بازدهی اوراق ۱۰ ساله ژاپن به مرز ۳ درصد پس از سه دهه و ثبت بالاترین نرخ های بازدهی در آلمان و بریتانیا از بحران های مالی گذشته، گواهی بر فشار جهانی بر بازارهای بدهی بود. مورنینگ استار این افزایش بازدهی را معادل افت شدید ارزش اسمی اوراق در ترازنامه مؤسسات مالی و بانک های سرمایه گذاری بین المللی ارزیابی کرد.

درصد، افزایش مجدد نرخ بهره در نشست ماه سپتامبر را پیش خور کرده اند.

از سوی دیگر تنش های نظامی میان آمریکا و ایران و ریسک های امنیتی در آبراه های تجاری، قیمت نفت خام برنت را به فراتر از ۹۲ دلار سوق داده است. انرژی به عنوان نهاده بنیادین تولید و حمل و نقل، اثر مستقیمی بر شاخص قیمت مصرف کننده دارد و زنجیره های تأمین جهانی را بار دیگر با تورم فشار هزینه روبه رو می سازد. رویترز به نقل از کارشناسان تأکید کرد که پایداری نفت در این کانال قیمتی، جریان انتقال تورم را حتی بدون انسداد

بازتاب دهنده ورود اقتصاد جهانی به فاز تازه ای از نااطمینانی پولی و مالی است. اظهارات صریح «کوین وارش» مبنی بر اولویت مطلق مهار تورم، فضای خوش بینانه کاهش نرخ بهره را در بازارهای مالی برهم زد. سرمایه گذاران که پیش از این احتمال ملایمی برای تشدید انقباض پولی قائل بودند، اکنون با نرخ های بهره بالاتر برای مدتی طولانی تر روبه رو شده اند.

در همین راستا وال استریت ژورنال در گزارش تحلیلی خود اشاره کرد که بازارهای مشتقه اکنون با احتمالی نزدیک به ۷۰

بازارهای مالی جهانی بار دیگر با شوک هم زمان ژئوپلیتیک و سیاست های پولی انقباضی روبه رو شده اند. تلاقی رشد بهای حامل های انرژی با مواضع سرسختانه رئیس جدید فدرال رزرو در سمپوزیوم «جکسون هول» انتظارات تورمی را در سراسر اقتصاد های پیشرفته شعله ور ساخته است. همانطور که یاهو فایننس در گزارش خود اشاره کرده، در پی این تحولات، بازدهی اوراق قرضه دولتی از وال استریت تا توکیو و لندن رکوردهای چندساله را شکست و هزینه استقراض دولت ها را به سطوح چالش برانگیزی رساند؛ وضعیتی که

## ویدیو



انجمن و نهادهای دانشگاهی بین المللی

**الکامپ ۲۹**

الکترونیک - کامپیوتر و تجارت الکترونیک

29<sup>th</sup> IRAN INTERNATIONAL EXHIBITION OF ELECOMP

Artificial Intelligence, Digital Security and the Future of Iran

**معرفی محصول دستیار هوشمند دانا**

محل برگزاری پتل ها و گفتگو های تخصصی الکامپ ۱۴۰۵

چهارشنبه ۱۱ شهریور

ساعت ۱۲:۲۵ تا ۱۳:۱۰

سالن ۷، استیج الکام بانک

**کیان فیری**

مدیر توسعه کسب و کار و بازاریابی شرکت مشاور مدیریت و فناوری فرهنگ

انجمن و نهادهای دانشگاهی بین المللی

**الکامپ ۲۹**

الکترونیک - کامپیوتر و تجارت الکترونیک

29<sup>th</sup> IRAN INTERNATIONAL EXHIBITION OF ELECOMP

Artificial Intelligence, Digital Security and the Future of Iran

**هدایت هوشمند اعتبار در دیماپی**

سرویس اعتبار خرید

شهریور ۱۴۰۵

انجمن و نهادهای دانشگاهی بین المللی

**الکامپ ۲۹**

الکترونیک - کامپیوتر و تجارت الکترونیک

29<sup>th</sup> IRAN INTERNATIONAL EXHIBITION OF ELECOMP

Artificial Intelligence, Digital Security and the Future of Iran

**اکوسیستم سازی در مشارکت میان بانک و فینتک ها**

محل برگزاری پتل ها و گفتگو های تخصصی الکامپ ۱۴۰۵

چهارشنبه ۱۱ شهریور

ساعت ۱۱:۳۰ تا ۱۲:۰۰

سالن ۷، استیج الکام بانک

**امیرحسین خاوندیان**

مدیر عامل بانک مشتریان تکنولوژی شخصی بانک ملت

انجمن و نهادهای دانشگاهی بین المللی

**الکامپ ۲۹**

الکترونیک - کامپیوتر و تجارت الکترونیک

29<sup>th</sup> IRAN INTERNATIONAL EXHIBITION OF ELECOMP

Artificial Intelligence, Digital Security and the Future of Iran

**بانکداری در عصر هوش مصنوعی**

محل برگزاری پتل ها و گفتگو های تخصصی الکامپ ۱۴۰۵

چهارشنبه ۱۱ شهریور

ساعت ۱۰:۱۵ تا ۱۱:۰۰

سالن ۷، استیج الکام بانک

**نوشین حیدری**  
مدیران اداره هوش مصنوعی و امنیت بانک مرکزی

**هادی حیدری**  
مدیر فناوری اطلاعات بانک توسعه صادرات

**محمد جعفر عیدی**  
مدیر توسعه کسب و کار شرکت خدمات کارگزاری فرابank

**حمیدرضا سرابادانی**  
سرپرست برنامه کاری بیان فناوری فرهنگ

انجمن و نهادهای دانشگاهی بین المللی

**الکامپ ۲۹**

الکترونیک - کامپیوتر و تجارت الکترونیک

29<sup>th</sup> IRAN INTERNATIONAL EXHIBITION OF ELECOMP

Artificial Intelligence, Digital Security and the Future of Iran

**بانک در قلب اکوسیستم تأمین مالی غیرتورمی**

محل برگزاری پتل ها و گفتگو های تخصصی الکامپ ۱۴۰۵

چهارشنبه ۱۱ شهریور

ساعت ۱۵:۳۰ تا ۱۶:۳۰

سالن ۷، استیج الکام بانک

**کاوه صابایی**

مدیر عامل بانک تجارت و مدیر امور بازرگانی و تضمین اعتباری

انجمن و نهادهای دانشگاهی بین المللی

**الکامپ ۲۹**

الکترونیک - کامپیوتر و تجارت الکترونیک

29<sup>th</sup> IRAN INTERNATIONAL EXHIBITION OF ELECOMP

Artificial Intelligence, Digital Security and the Future of Iran

**هوش مصنوعی و امنیت سایبری**

محل برگزاری پتل ها و گفتگو های تخصصی الکامپ ۱۴۰۵

چهارشنبه ۱۱ شهریور

ساعت ۹:۵۵ تا ۱۱:۱۰

سالن ۷، استیج الکام بانک

**وحید خدابخشی**  
مدیرعامل کاشف

**حسام صالح پور**  
تخصصی هوش مصنوعی در مدیریت علم و دانش توسعه دانشگاه بین سوسیس

**حمیدرضا شهرپاری**  
عضو هیئت علمی دانشگاه امیرکبیر

**صادق انصاری**  
مدیر امنیت و فناوری اطلاعات شرکت ملی انرژی

**سید علی صمونی**  
مدیریت دانشگاه